

SOPIVANKOKOISEN PÄÄKUVUN VALITSEMISESTA

Ei ole olemassa yhtä pätevää sääntöä siitä, millainen päävarjo sopii tuoreelle itsenäiselle hyppääjälle. Ilmailumääräykset ja Suomen ilmailuliiton (SIL) ohjeet määrittelevät puitteet, joissa liikutaan. Valitsemistilanteessa on lisäksi otettava huomioon monia yksittäisiä seikkoja ja arvioitava omia taitojaan ja tarpeitaan. Lähtökohdaksi kannattaa ottaa seuraava taulukko: <http://www.bigairsportz.com/pdf/bas-sizingchart.pdf>

Siipikuorma kertoo, kuinka paljon kokonaispainoa tietynkokoinen siipi kannattelee. Se ilmaistaan yleensä yksiköillä paunaa/neliöjalka (lbs/sqft). Kaikki, mitä hyppääjällä on mukana hypätessään, täytyy laskea mukaan kokonaispainoon. Yleisesti voidaan sanoa, että mitä suurempi siipikuorma kuvulla on, sitä nopeammin kaikki lentäessä tapahtuu, ja sitä merkittävämmäksi oikea lentotekniikka muodostuu.

SIL ohjeistaa, että A- ja B-lisenssin hyppääjien siipikuorma ei saa ylittää rajaa 1,34 lbs/sqft (myös alle 200 hyppyä hypänneillä ent. C-kelppareilla enimmäissiipikuorma 1,34) . Alarajaa ei ole asetettu. Oppilaskuvuilla siipikuorma on tyypillisesti 0,6-0,9. Juuri itsenäisen hyppääjän kelpoisuuden saaneen hyppääjän arvioidessa itselleen sopivaa siipikuormaa on huomioitava mm. seuraavia asioita:

- Kuvun koko 1: Oppilasvarjot eroavat itsenäisten hyppääjien yleisesti käyttämistä kuvuista muutenkin kuin kooltaan. Siirtymävaiheessa hyppy on siis paljon suurempi kuin mitä pelkästä kokoerosta voisi päätellä. Muutos on merkittävä, ja tilanteessa on järkevää edetä lyhyin askelin. Jos hypäsit oppilaana pelkästään 240 sqft kokoisella kuvulla, ensimmäiselle hypylle itsenäisenä hyppääjänä ei ole mieltä lähteä 100 neliöjalkaa pienemmällä kuvulla, vaikka siipikuorma tällä jäisikin juuri ja juuri enimmäisrajan 1,34 alle. Siirtymävaiheessa kannattaa käyttää runsaasti aikaa ja hyppyjä muutamalla välikoon kuvulla, esimerkiksi 190 sqft ja 150 sqft .
- Kuvun koko 2: Kun kaksi eripainoista hyppääjää hyppäävät samanmerkkisillä kuvuilla 1,1:n siipikuormalla, voi painavammalla kuvun koko olla esim. 170 sqft ja kevyemmällä 120 sqft. Vaikka kuvat on kuormattu samalla siipikuormalla, on niiden suorituskyvyissä eroa. Pienemmässä kuvussa on lyhyemmät punokset, ja se reagoi pieneenkin ohjausliikkeeseen terävävämmän kuin isompi kupu vastaavalla siipikuormalla. Pienempi kupu myös vajoaa tällä ohjausliikkeellä käännöksessä enemmän kuin esimerkin isompi kupu. Varsinkin kevyehkön hyppääjän on syytä pitää tämä mielessä kuunnellessaan painavampien hyppääjien kokemuksia ja pohtiessaan tulevan kupunsa siipikuormaa.
- Harjoittelun määrä ja säännöllisyys: Suunnitteletko hyppääväsi hyppykauden aikana useana päivänä viikossa vai ehkä kahtena viikonloppuna kuukaudessa tai vieläkin harvemmin? Mikäli et pysty hyppäämään paljon etkä kovin usein, ei sinun kannata valita kovin pientä varjoa, joka vaatii taitojen jatkuvaa ylläpitämistä ollakseen turvallinen.
- Kupumallissa käytetty materiaali: Jos kupu on osittain tai kokonaan ilmaa läpäisevää kangasta, on siipikuorman oltava pienempi kuin vastaavankokoisella ns.

Nollakangaskuvulla.

- Aikaisemmat oppimiskokemukset: Mieti, pääsitkö oppilasaikana mielestäsi nopeasti sinuiksi käyttämäsi oppilasvarjon kanssa, vai jouduitko usein jännittämään laskeutumisen onnistumista? Jos laskeutumisen oppiminen ei ollut helppoa oppilasvarjolla, ei se varmasti ole sitä uudellakaan varjolla. Isompi varjo antaa tällöin enemmän pelivaraa.
- Harjoittelu: Muista, että mitä pienempää kupua ja suurempaa siipikuormaa olet suunnittelemassa, sitä enemmän korostuu kuvunkäsittelyharjoittelun tarve. Varaa aikaa hyppyihin, joilla keskityt ainoastaan eri ohjaus-, kääntymis- ja laskeutumistekniikoiden harjoitteluun. Pyydä harjoitteluvinkkejä kokeneemmilta hyppääjiltä, esim. hyppymestareilta.

(Kirjoituksessa käytettiin apuna John LeBlancin artikkelia Wing loading and its effects, a seminar by Performance Designs, Inc.

<http://www.performancedesigns.com/docs/wingload.pdf>)